

Remco Pijpers

Gecheckt

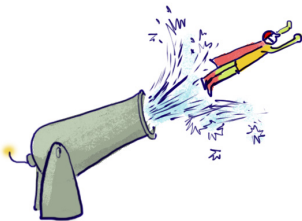
Lees-je-digiwijs

zwijzen

Geh@ckt

Remco Pijpers

met tekeningen van Lars Deltrap

zwijsen

Zwijisen, dé leespecialist sinds 1846. Ruim 80% van de kinderen leert op school lezen met Zwijisen. Lezen is de basis voor leren: van rekenen tot schrijven, van geschiedenis tot aardrijkskunde. Zwijisen, voor een leven lang leesplezier!

Toegekend door Cito i.s.m. KPC Groep

1e druk 2020

ISBN 978.90.487.3776.5

NUR 283

© Uitgeverij Zwijisen B.V. Tilburg, 2020

Tekst: Remco Pijpers

Illustraties: Lars Deltrap

Foto auteur: Rodney Kersten

Adviseur Digitale geletterdheid: Mickey Touwslager

Vormgeving: Natascha Frensch

Voor België:

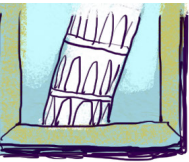
Uitgeverij Zwijisen.be, Antwerpen

D/2020/1919/044

Behoudens de uitzonderingen in de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden openbaar gemaakt of veeleenvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor licenties voor knipselkranten en -diensten of voor het overnemen voor onderwijsdoeleinden kunt u contact opnemen met de Stichting PRO: www.stichting-pro.nl. Voor meer informatie over auteursrecht in het onderwijs gaat u naar www.onderwijsauteursrecht.nl.

Inhoud

HFDSTK 1	Bij het Openbaar Ministerie	5
2	De eerste hack	9
3	Wraak	16
4	De heilige rat	23
5	Een lesje veilig internet	30
6	Meer problemen op komst	37
7	De dader	42
8	Op het schoolplein	46
9	SproetFace	49
10	Sproetnik	53
11	In de klem	58
12	De tweede hack	62
13	De trol	66
14	Een meesterwerk in de maak	72
15	Sid vindt de dader	76
16	Op weg naar Pizzaboy	80
17	O Sole Mio	86
18	One hundred thousand euro's	92
19	Ondergronds	96
20	Chatten met een rat	99
21	De toren van schreeuwen	105
22	Beste Dimitri	112
23	Een nieuw begin	116
Nawoord	Hoe gaat het met de echte Dimitri?	124

HFDSTK 1

Bij het Openbaar Ministerie

Juni 2019

Zenuwachtig loopt Dimitri met zijn ouders door de gang van het gerechtsgebouw. ‘Kom verder, kom verder,’ zegt de man. Hij draagt een stropdas met vrolijk gekleurde figuurtjes.

De slachtofferkamer, zo heet de ruimte.

‘Wat jou is aangedaan, Dimitri, is heel erg,’ zegt hij, terwijl ze gaan zitten.

Dimitri’s vader zucht.

Op de lange tafel staat een vaasje met gele tulpen. Vier speculaasjes op een schoteltje. Twee flesjes cola, een glas. In deze kamer moet je je op je gemak voelen. Gek genoeg hangen aan de muur drie ingelijste foto’s van

scheve torens.

Als dit de slachtofferkamer is, vraagt Dimitri zich af, is er dan ook een daderkamer? Zijn hart klopt in zijn keel. Razendsnel.

De man legt een map voor zich neer. Op het etiket staat een woord dat Dimitri niet begrijpt:

IDENTITEITSHACK

De man pakt een schrijf en schroeft een groene vulpen open. Dimitri voelt de zweetdruppels op zijn bovenlip prikken. Verschrikt fantaseert hij dat de man het volgende opkrabbelt:

verhoor Dimitri van Boven

12 jaar oud

basisschool De Horizon, groep 8

woonachtig in Soest

slachtoffer van een misdaad via internet – én dader

Dimitri denkt na over de daderkamer. Als zo'n kamer zou bestaan, hoe ziet die er dan uit? Waarschijnlijk is het een muf donker hok, zonder ramen. Een bureaulamp met wit licht gericht op de verdachte, een loeiende ventilator die koude lucht de kamer in blaast. Een rilling gaat door zijn lijf. Straks moet hij nog overgeven – kots op de koekjes, kots op de map met dat

moeilijke woord.

Dimitri probeert zijn gedachten te stoppen, maar het lukt niet. In zijn fantasie verandert de man van een aardig persoon in een gemeen iemand. Zijn blik is plotseling boosaardig. Op zijn witte overhemd draagt hij een zwarte stropdas, alsof hij geen officier van justitie is maar een begrafenisondernemer. Met een rothumeur. 'Beken!' snerpt hij. 'Vertel wat je op je geweten hebt!'

Dimitri heeft iemand geslagen. Hij heeft gemept. En hard ook. Zijn vuisten zaten onder het bloed, en dat was niet zijn eigen bloed. Hij is niet alleen slachtoffer van een misdaad via internet. Hij is ook dader.

Zijn gepieker stopt. Hij heeft het warm. De ramen in de slachtofferkamer zitten potdicht.

De man, met wenkbrauwen als witte borsteltjes, gaat weer staan en trekt zijn colbert uit. Zijn overhemdsmouwen stroopt hij op. Boven op zijn wijsvinger is een piepklein lieveheersbeestje getatoeëerd. 'Als officier van justitie pleit ik bij de rechter voor een straf. Een celstraf of een taakstraf, bijvoorbeeld. Dat hangt ervan af. De rechter beslist. Alleen, jouw zaak is ingewikkeld, Dimitri. Je bent gepest, maar we weten nog niet alles, we zitten midden in ons onderzoek. Wat is er precies gebeurd? En wat is, als we eenmaal alles weten, een passende straf voor degene van wie jij het

slachtoffer bent geworden?’

Slachtoffer én dader, zul je bedoelen, denkt Dimitri, en opnieuw trekt er een siddering door zijn lichaam. Kennelijk weet de officier nog niet dat ik iets heb gedaan dat ik niet had mogen doen.

De man laat een stilte vallen. Ernstig kijkt hij rond. Eerst naar Dimitri’s vader en moeder. Dan naar Dimitri.

Zijn vader zucht weer.

‘Ik heb je hulp nodig, Dimitri. Je moet me alles vertellen.

Echt alles.’

HFDSTK 2

De eerste hack

Een jaar eerder, oktober 2018

Dimitri

Ik werd gehackt. Dat is erger dan van je fiets kletteren of met je kop tegen de muur op botsen. Helemaal als je wordt gehackt zoals het mij overkwam – in de klas, met al mijn klasgenoten erbij.

Mijn gevoel zei meteen dat Sid de hacker was.

Je zou het niet direct van hem verwachten, want hij is niet alleen de kleinste van de klas maar hij gedraagt zich vaak ook als een kleuter. Aan het begin van groep 7 droeg hij zijn knuffel, een pluchen olifantje, onder zijn shirt, altijd en overal. Hij praatte er zachtjes tegen,

vroeg of je hem wilde aaien.

‘Dimitri, Ollie vindt je lief. Geef haar maar een zoentje.’

En dan stak hij de slurf van dat ding uit z’n shirt en kneep hij de olifantenlippen naar me toe. Die stank, niet normaal.

‘Je weet wat we in groep 3 hebben geleerd, Sid?’ zei ik.

‘Kusje, kusje?’ fluisterde hij met blije ogen, de olifantenlippen vooruit. Hij leek niet te luisteren.

‘Stop. Houd. Op!’ antwoordde ik, luid en duidelijk. ‘En dan houd je meteen op. Dát hebben we geleerd.’

Daarna mocht hij zijn knuffel niet meer meenemen.

Nu zaten we in groep 8. Nog steeds had hij zijn olifantje bij zich, nu stiekem verborgen in zijn gymtas, in zijn spullen voor de schooltuinen, of verstopt in de mouw van zijn jas aan de kapstok.

Verder was hij niet vervelend, zeker niet. Ik mocht hem wel. Maar ik wist nog niet dat hij uiteindelijk mijn beste vriend zou worden.

Hij deelde de lekkerste dadels van de hele wereld uit.

Dikke dadels, zoet en sappig, die zijn oma meenam uit India.

Zachtaardig, noemde mijn moeder hem. Ze is dikke vriendinnen met zijn moeder. ‘Sid doet geen vlieg kwaad.’

Was dat echt zo?

Hij was al jong handig op de computer. Ik denk dat ik daarom dacht dat hij de enige kon zijn die me

had gehackt. Hij kon programmeren in groep 4. In groep 6 zorgde hij er met een truc voor dat de computergestuurde schoolbel loeide: twee keer zo hard als normaal en wel tien minuten lang in plaats van dertig seconden.

TUUTUUTUUTUUTUUTUUTUUTUU!!

Sid, de nerd van basisschool De Horizon. De nerd van de gemeente Soest. Hij moest de hacker wel zijn.

Vrijdagmiddag, een uur voordat school uitging.

‘Wie haalt de laptops uit de kast voor de Scratchles?’ vroeg meester Wynzen.

‘Ik, ik, ik!’ schreeuwden Benny, Jochem en Harald meteen.

Sid hield zijn mond. Hij bewoog zich helemaal niet, bleef achter zijn tafeltje zitten, verdiept in de saaie rekenmethode. Dat was raar, heel raar – hij wilde de meester altijd maar dan

ook altijd als eerste helpen, vooral met de computers. En nu niet? Dat dacht ik later, nadat ik het lokaal was uitgestormd. De laptops werden opengeklapt, maar die van mij nog niet. Ik ruimde net

Scratch is een programmeertaal speciaal voor kinderen, waarmee je bijvoorbeeld zelf je eigen spelletjes of muziek kunt maken. Wil je heel goed worden in Scratch, dan kun je online een gratis cursus volgen bij de Technische Universiteit van Delft. <https://online-learning.tudelft.nl/courses/scratch-programmeren-voor-kinderen/>

de lijm op en moest nog naar de wc. Terug in de klas gunde ik mezelf wat tijd om te zien hoe ver de anderen waren met hun projecten in Scratch. Sid beheerste Scratch al helemaal in groep 5. Zelfs nu in groep 8 heb ik het nog niet helemaal in de vingers.

‘Hoe ver ben je, Jochem?’ vroeg ik.

Hij draaide zijn hoofd naar me toe, zijn handen op het toetsenbord. ‘Nog één auto, en dan is mijn Formule 1-racegame af.’ Zijn ogen glansden van geluk.

‘Ik programmeer een dansfeestje in ons zomerhuis in Suriname,’ riep Harald boven het getik op de toetsenborden uit. ‘Met een groene dinosaurus op de dansvloer.’

Naast hem zat Indira, die meekeek op zijn scherm. Ik verheugde me op mijn project. Ik bouwde aan een *flight simulator* (een vluchtsimulator). De werking was supersimpel. Je gebruikt je spatiebalk om te vliegen; gewoon je spatiebalk ingedrukt houden. Met de pijltjestoetsen stuur je naar links, rechts, boven of weer naar beneden. Het kon, echt, maar ik moest behoorlijk wat scriptjes kunnen programmeren. Bijna was ik klaar. De vorige keren hielp Sid me, maar ditmaal ging hij gewoon stug door met rekenen.

Ik zette de laptop aan, startte de browser op, en surfte naar de website van Scratch. Ik logde in.

Twee seconden dacht ik nog aan mijn *flight simulator*. Toen kon ik wel door de grond zakken.

Iemand had er iets in gezet.
En ik was niet degene die dat had gedaan.
Zag ik het goed?
Een piemel. Een rode, rechtopstaande
piemel. Eronder in knipperende
hoofdletters: READY FOR TAKE OFF!
Mijn Scratchaccount. Gehackt.

Ik bevroor, alles om me heen werd stil, ik hoorde niets meer. Ik zag alleen maar dat ding op mijn beeldscherm. Het voelde alsof er een bom op me werd gegooid, een bom die hoog in de lucht werd gedropt en tijd nodig had om een doel te treffen. Ik zweer je, mijn oren suisden – ik voelde dat de bom in aantocht was. En toen volgde de inslag. Alsof ik een stomp kreeg van binnenuit. In mijn hoofd steeg een paddenstoel van poeder op. Mijn gezicht werd rood, ik voelde mijn hele lijf verstijven, mijn hart bonkte keihard. De klasgenoten die vlak bij me zaten, keken naar mijn scherm. Ik hoorde ze lachen. Ze dachten natuurlijk: Dimitri heeft deze brandweerrode piemel in een creatieve bui zelf geprogrammeerd en per ongeluk ziet iedereen dat ding. Hoe stom kun je zijn? Nou, zo stom was ik echt niet. Ik kon toch niet weten dat iemand op mijn computer zou inbreken? Dat iemand mijn computer zou overnemen en er een, eh, je-weet-wel in zou zetten. Hoe kom je op het idee?

Dimitri is gehackt en de hele klas ziet het. Erger kan niet. Toch? Mis! Dimitri wordt nog een keer gehackt, maar nu kijkt de hele wereld mee. Wat doe je als je zoiets overkomt? Dimitri gaat op zoek naar de dader. Gelukkig krijgt hij hulp van zijn vrienden Sid en Indy. En van een rat.

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal over wat er gebeurt als je wachtwoord wordt gekraakt. De boekenserie *Lees je digiwijs* bevat spannende en herkenbare verhalen over hedendaagse onderwerpen als gamen, sociale media, nepnieuws en robotica. Andere boeken zijn:

NUR 283
www.zwijsen.nl

9 789048 737765

